

ชื่อวิทยานิพนธ์

ผลของการให้ข้อมูลด้านสุขภาพต่อความเชื่อด้านสุขภาพ และ
พฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้ป่วยหัวใจวายเลือดคั่ง

ชื่อผู้เขียน

นางวนิดา อินทราชา

พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลินจง โปธิบาล ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ สมบัติ ไชยวัฒน์ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประคิด สุจฉายา กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวีลักษณ์ วรรณฤทธิ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

พฤติกรรมการดูแลตนเอง เป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะทำให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ความเชื่อเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการแสดงพฤติกรรม การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้ข้อมูลด้านสุขภาพต่อความเชื่อด้านสุขภาพ และพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยหัวใจวายเลือดคั่ง ที่มารับการตรวจรักษาที่คลินิกโรคหัวใจ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศูนย์ภาคเหนือ จังหวัดลำปาง ในช่วงเดือนมิถุนายน ถึง กันยายน 2537 ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จำนวน 40 ราย และได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 ราย คือ กลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามปกติ และกลุ่มทดลองซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับข้อมูลด้านสุขภาพจากผู้วิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบสัมภาษณ์ความเชื่อด้านสุขภาพ และแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการดูแลตนเอง เครื่องมือนี้ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงด้าน

เนื้อหา และความเชื่อมั่น โดยได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา .92 ค่าความเชื่อมั่นของแบบ
 สัมภาษณ์ความเชื่อด้านสุขภาพ .73 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการดูแล
 ตนเอง .87 หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครบ จึงนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์
 โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การ
 ทดสอบ ที

ผลการวิจัยพบว่าผู้ป่วยหัวใจวายเลือดคั่งกลุ่มที่ได้รับข้อมูลด้านสุขภาพ มีคะแนนความ
 เชื่อด้านสุขภาพและคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเอง สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามปกติอย่างมีนัย
 สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่า ผู้ป่วยหัวใจวายเลือดคั่งมีคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพ
 ทั้งโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรง การรับรู้ประโยชน์
 การรับรู้อุปสรรค และคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเอง หลังการได้รับข้อมูลด้านสุขภาพ สูงกว่า
 ก่อนการได้รับข้อมูลด้านสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยสามารถนำไปปรับปรุงวิธีการให้ข้อมูลด้านสุขภาพ โดยใช้แบบแผนความ
 เชื่อด้านสุขภาพ ซึ่งมีผลทำให้พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Thesis Title Effects of Health Information on Health Beliefs
and Self- care Behaviors in Patient with
Congestive Heart Failure

Author Mrs. Wanida Intharacha

M.N.S. Medical And Surgical Nursing

Examining Committee :

Assist. Prof. Dr. Linchong Pothiban Chairman

Assoc. Prof. Sombat Chaiwan Member

Assist. Prof. Dr. Prakin Suchaxaya Member

Assist. Prof. Taweeluck Vannarit Member

Abstract

Self- care behavior is a significant factor for improving patient's quality of life. Performance of self- care behaviors is depend on many factors including one's belief. The main purpose of this study was to investigate the effects of health information on health beliefs and self- care behaviors in patient with congestive heart failure. The sample were patients who attended heart disease clinic at the North Center Hospital in Lampang during June-September 1994. Forty patients were selected and divided into two groups of

twenty. The control group received the routine information whereas the experimental group received the health information from the researcher. The research instrument was an interview schedule developed by the researcher consisted of a demographic data part, a health belief assessment part and a self-care behavior assessment part. Content validity and reliability of the interview schedule were assessed from which the content validity index obtained was .92. The reliability coefficient of the health belief assessment part and self-care behavior assessment part were .73 and .87 respectively. The data was analyzed in terms of frequency, mean and standard deviation and the hypotheses were tested using t-test.

The results of the study revealed that the health belief and the self-care behavior scores of the congestive heart failure patients in experimental group were significantly higher than those of patients in control group ($p < .01$). After receiving the health information the health beliefs including perceived susceptibility, perceived severity, perceived benefits and perceived barriers and the self-care behaviors of the congestive heart failure patients in both groups were significantly higher than before receiving the health information ($p < .01$).

These findings imply that the health belief model can be used as a guide for developing the health information protocol to enhance self-care ability of patients with congestive heart failure.